

PROPOSTES DE RESOLUCIÓ DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 124169)

 Punts aprovats Punts rebutjats Punts transaccionats que no s'han votat

A la Mesa del Parlament

Alícia Romero Llano, portaveu, Silvia Paneque Sureda, diputada del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, d'acord amb el que estableixen els articles 154 i 155 del Reglament del Parlament, presenten les següents propostes de resolució subsegüents al Debat sobre el canvi climàtic (tram. 255-00007/13) i al Debat sobre les mesures extraordinàries i urgents per a afrontar la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya (tram. 255-00010/13).

Propostes de resolució

Proposta de resolució 1

Per un Pacte de l'Aigua

Diferents estudis científics, com l'informe d'avaluació de l'IPCC centrat en el Mediterrani, l'Atlas Climàtic de Catalunya 1991-2020 del Meteocat o l'informe Impress 2019 de l'ACA concorden que el litoral català patirà reduccions d'entre un 20% i un 30% de disponibilitat d'aigua.

Catalunya disposa dels recursos ambientals, tecnològics i econòmics suficients per garantir l'accés a l'aigua per les dècades futures i, fins i tot, recuperar la salut del cicle de l'aigua i els cabals ambientals dels rius. Tanmateix, la planificació de les infraestructures necessàries per fer front a la reducció que mostren els informes esmentats, ens obliga a assolir un ampli consens del Parlament de Catalunya que ens permeti garantir l'aigua. Cal parar una atenció especial a l'estat de les masses d'aigua com els aqüífers, rius i zones humides.

Per això, des del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar creiem que caldria un Pacte per l'Aigua amb un calendari que abasti des de l'actualitat fins al 2040. L'objectiu d'aquest pacte hauria de fixar mesures urgents i estructurals, d'una banda, i assegurar el suport econòmic incondicional al teixit econòmic afectat per la greu crisi de la sequera que la gent de Catalunya patim.

El primer pas per tenir un Pacte per l'Aigua és complir amb la Llei 9/2023 i executar els set-cents milions d'euros que van ser destinats a diferents partides dels últims pressupostos de la Generalitat de Catalunya per abordar les urgents necessitats provocades per la sequera. Aquesta execució és crucial per prendre decisions estructurals i ajustar la nostra manera de viure a un descens de les pluges al nostre país.

Per això, el Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Prioritzar i executar per via d'emergència les inversions de la Llei 9/2023 de la conca del Besòs, la qual conté els pilars estructurals i les primeres mesures més importants per al Pacte de l'Aigua. Aquestes inversions inclourien projectes per a l'ús d'aigua regenerada, millores de les plantes potabilitzadores, l'augment de producció d'aigua dessalada o guanyar eficàcia a les infraestructures del reg. I, especialment, l'actualització a les noves condicions de l'Estació de Tractament d'Aigua Potable (ETAP) del Besòs, que podria proporcionar 20,8 hm³ addicionals a l'any.

2. Destinar cinquanta milions d'euros anuals fins al 2027 a un programa de regeneració d'aigua per usos ambientals. Aquest programa ha d'incloure la recàrrega d'aqüífers per millorar la gestió hídrica en situació de dèficit, així com la preservació de les aigües subterrànies i la creació de barreres d'aigua dolça per evitar la intrusió marina als aqüífers costaners. A més, s'ha d'incloure

l'ús d'aigua regenerada per altres usos ambientals, com les zones humides i el manteniment de cabals als rius.

3. Realitzar una inversió de deu milions d'euros anuals fins al 2027 a programes de desenvolupament i recerca en el cicle de l'aigua.

4. Presentar al Parlament de Catalunya, en el termini de sis mesos, un Pla de Tecnificació dels regadius amb l'objectiu de ser més eficients en la gestió de l'aigua. Aquest Pla ha de disposar dels recursos econòmics i fórmules de finançament que possibilitin la seva implantació abans del 2027.

5. Presentar al Parlament de Catalunya, en el termini de dos mesos, la planificació dels recursos addicionals d'aigua que s'activaran en funció de les reserves dels embassaments. Aquesta planificació haurà d'incloure calendaris, fases ordenades d'urgència i recursos econòmics associats.

Proposta de resolució 2

Sobre les millores en el Pla Especial de Sequera

El Pla especial de sequera té com a objectiu determinar els llindars d'entrada en els diferents escenaris de sequera així com determinar les restriccions en l'ús d'aigua. Per primera vegada s'aplica l'escenari d'emergència en un sistema amb alta concentració de població i teixit industrial. Aquesta aplicació ha evidenciat desajustos de diferent naturalesa que els sectors afectats traslladen i alhora proposen modificacions de millora. Cal establir canals de comunicació estandaritzats que permetin ajustar el PES de manera ràpida, eficaç pal·liant al màxim els efectes negatius de les inevitables restriccions arribats a l'escenari d'emergència.

Per això, el Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. En l'àmbit de l'esport base, l'esport de lleure, l'esport escolar, l'esport federat i l'esport universitari, permetre el reg de manteniment dels camps de joc i l'ús de dutxes quan s'acreditin mesures de control i estalvi i control del tipus: reducció del 25% del temps dels polsadors de les dutxes i aixetes, reducció de 0,5kg de la pressió d'entrada d'aigua destinada a dutxes i aixetes, reducció de la temperatura de l'aigua a les dutxes (màxim 35°) i tancament total d'aigua calenta en aixetes, eliminació de la doble descàrrega en les cisternes WC i instal·lació de sensors en rentamans perquè només surti aigua quan està la mà sota l'aixeta.

2. Autoritzar l'ompliment de piscines en els casos d'establiments turístics i de lleure on els consums estiguin per sota dels llindars establerts pel mateix pla de sequera, o que presentin un pla d'estalvi d'aigua per reduir-los. En la resta de casos, autoritzar l'ús d'aigua de mar tractada per tal de poder obrir piscines, espais claus dels establiments turístics i de lleure catalans, fets que permetria mantenir la seva obertura i competitivitat.

3. Permetre l'accés d'ús de l'aigua no potable per al reg de supervivència d'arbres i jardineria, tant de caràcter públic com privat. Que aquesta garantia d'accés d'ús de l'aigua no potable per al reg es faci en les mateixes condicions definides per a l'escenari d'excepcionalitat contemplat a l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener i al Decret Llei 1/2023, de 28 de febrer, de la Generalitat de Catalunya. Garantir que aquells que han fet les inversions en formes d'acumulació d'aigua no susceptibles de ser emprades en usos domèstics (SUDS, aigües grises reciclades, aljubs i basses de recirculació) puguin emprar-la per a ús de regs de supervivència, entenent que l'origen de l'aigua no minva en cap cas la disponibilitat ni de freàtics ni de possibles usos domèstics.

4. Permetre la reutilització d'aigua regenerada per a usos industrials, ramaders i agrícoles, promoure el desplegament normatiu del Reglament (UE) 2020/741 i establir les actuacions administratives perquè diversos sectors puguin fer ús d'aigua regenerada en substitució de l'aigua de consum.

5. Aprovar i publicar mesures i actuacions que els ens locals puguin aplicar per establir refugis climàtics, incloses les piscines.

Proposta de resolució 3

Sobre l'aigua, una responsabilitat compartida: per la col·laboració entre institucions i el suport al món local.

La descentralització aconsegueix apropar qualsevol administració als ciutadans que, d'aquesta manera, tenen un paper més actiu en el funcionament de la democràcia i la reforcen. Aquest impuls federatiu fa que la crisi de la sequera pugui gestionar-se amb lleialtat institucional i, sobretot, actuant de manera coordinada amb els municipis.

Per això, el Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Crear un Fons de la Sequera, amb una aportació inicial de cinquanta milions d'euros, finançat entre d'altres amb els recursos recaptats pels expedients sancionadors, per proveir els ajuntaments de tot el necessari per al seguiment i controls que han de fer dels grans consumidors i despeses derivades de la gestió de la sequera. Aquest fons també inclouria assessorament i validació dels plans de reducció que presentin les empreses, acompanyament tècnic i resolució de dubtes.
2. Modificar el règim sancionador als ajuntaments establert a l'article 29.bis.2 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya per deixar de tipificar com a infracció en els següents supòsits: quan s'estigui actuant o es tingui previst reparar i resoldre els dèficits estructurals de la xarxa i quan, per raó de la tipologia dels usuaris, requereixi una actuació a curt o llarg termini per la seva identificació i compti amb la corresponent previsió d'actuació.
3. Emetre una instrucció per declarar la tramitació per emergència, d'acord amb l'article 120 de la Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic, que va transposar les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, del 26 de febrer de 2014, per als expedients de contractació d'obres, subministraments i serveis relacionats amb la millora i ampliació de la xarxa de subministraments d'aigua freàtica, conforme a les disposicions amb la Llei 9/2023, del 19 de maig, de mesures extraordinàries i urgents per afrontar la situació de la sequera excepcional de Catalunya.
4. Resoldre immediatament les subvencions destinades als ens locals per a la millora i renovació de les xarxes de subministrament d'aigua en baixa i per a la millora de la digitalització dels sistemes de gestió de l'aigua urbana dels municipis de Catalunya i l'increment de les inversions fins a assegurar el finançament de tots els projectes presentats per millorar la gestió de l'aigua a Catalunya.
5. Elaborar, en les properes setmanes, una campanya de comunicació adreçada als ens locals, teixit empresarial i ciutadania en general, amb directrius clares d'usos i estalvi d'aigua, amb la col·laboració d'entitats municipalistes i sectors econòmics i socials afectats per les restriccions.

Proposta de resolució 4

Per la flexibilització i compensació de les pèrdues generades a causa de les restriccions de la sequera.

Després de molts anys de paràlisi en l'execució d'infraestructures del cicle de l'aigua i més de trenta-dos mesos de sequera sense una resposta adequada, és hora d'afrontar aquesta situació com una urgència i emergència de país. La importància estratègica de l'aigua com a recurs bàsic és ara més evident que mai, atesa la greu vulnerabilitat que patim en aquest àmbit. Les circumstàncies actuals evidencien la necessitat de millorar la gestió del recurs hídric per garantir-ne la disponibilitat, minimitzar els efectes negatius dels períodes de sequera i evitar afectacions adverses a ciutadania i teixit econòmic del país. La sensibilitat de les polítiques catalanes és clau per preservar la bona salut del teixit econòmic de Catalunya.

Per això, el Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Crear un sistema d'estandardització de la reducció d'aigua en usos industrials basat en la petjada hídrica i en el certificat hídric. En un termini de tres mesos, presentar una proposta d'indicadors per mesurar la petjada i assignar consums sostenibles per a cada sector econòmic, segons la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques (CNAE). Cal valorar, i no penalitzar,

aquelles empreses que han invertit per reduir el consum d'aigua. A més, no es pot reduir més el consum d'aigua en empreses que ja utilitzen la mínima quantitat d'aigua possible per a la seva producció essencial.

2. Crear una finestra única d'acceleració de tràmits administratius per garantir la implementació ràpida de mesures per guanyar eficiència en la gestió de l'aigua. Especialment, aquest òrgan facilitaria autorització per a la reutilització de l'aigua reciclada i tractada per les empreses; per a propostes d'economia circular del teixit econòmic; i per a sistema de tractament de purins, plantes de biogàs, digestats i lixiviats, que permetin recuperar i regenerar l'aigua derivada de processos orgànics.

3. Establir de manera immediata mecanismes i mesures temporals de regulació de l'ocupació per preservar els llocs de treball en empreses afectades a causa de la situació d'emergència per la sequera per garantir, així, la protecció dels treballadors i la sostenibilitat de l'empresa.

4. Accelerar l'aprovació i la publicació de subvencions per a inversions en matèria d'eficiència hídrica amb una quantia inicial de cent milions d'euros, que permetin realitzar actuacions abans de l'estiu, preveient dos tipus de subvencions i línies de finançament, la primera per eficiència hídrica, destinada a accelerar la transició en matèria de l'aigua, especialment en aquelles empreses que tenen més dificultats per finançar les inversions necessàries, i una segona destinada a la viabilitat empresarial, en cas de reducció/tancament de l'activitat, amb especial atenció a les explotacions ramaderes i a les explotacions on s'han produït la mort de cultius llenyosos.

5. Crear la Taula de coordinació interadministrativa i intersectorial com a espai de coordinació i treball entre les administracions públiques i el teixit econòmic, una taula formada per la Generalitat, les Diputacions, els Ajuntaments i els agents econòmics i socials, que permeti aquest primer espai de coordinació i d'exposició de dubtes i problemes, tenint com a principals funcions l'elaboració de guies i recomanacions generals, per facilitar el compliment i les interpretacions dels municipis i les empreses, coordinar les ajudes en eficiència en el consum de l'aigua i impulsar la implantació de noves Estacions Regeneradores d'Aigua i impulsar un portal de tecnologies disponibles per millorar l'eficiència i la reutilització de l'aigua.

Proposta de resolució 5

Per una Catalunya preparada pels efectes del canvi climàtic. El canvi climàtic com a repte i oportunitat de reindustrialització sostenible.

Quan encarem el tram final de la legislatura, lamentablement hem de constatar la manca d'acció del Govern de la Generalitat en matèria d'acció climàtica.

Ens trobem a la dècada climàtica, decisiva en les polítiques d'adaptació i mitigació del canvi climàtic. És moment d'aplicar polítiques decidides de reducció d'emissió de gasos d'efecte hivernacle i preparar el nostre territori i activitats econòmiques davant les conseqüències negatives que el canvi climàtic pot produir.

Per això és d'especial gravetat la inacció del Govern de la Generalitat, en aquests moments no avançar significa recular, perdre oportunitats econòmiques, socials i ambientals que no es podran recuperar.

Per això, el Parlament de Catalunya:

1. Constata la inacció del Govern en matèria d'acció climàtica i la manca de planificació, previsió i mala gestió de la situació de sequera actual.

Per això, el Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

2. Presentar immediatament al Parlament l'avantprojecte de llei de residus i recursos de Catalunya acompanyat de la necessària planificació de prevenció i gestió de residus així com les infraestructures necessàries, per tal que es pugui aprovar abans de finalitzar l'any 2024.

3. Presentar immediatament al Parlament l'avantprojecte de llei de transició energètica de Catalunya acompanyada de la necessària planificació territorial d'implantació d'energies

renovables, per tal que es pugui aprovar abans de finalitzar l'any 2024, així com crear un Fons de Cooperació local específic dotat de tretze milions d'euros, amb caràcter anual, pels municipis productors nets d'energies renovables, que es reparteixi entre aquests de manera proporcional a la potència d'energia renovable instal·lada a cada terme municipal.

4. Aprovar i dotar econòmicament els Plans de Gestió dels espais protegits per assegurar la seva protecció i aturar la pèrdua de biodiversitat.

5. Presentar immediatament al Parlament l'avantprojecte de llei de Patrimoni Natural i Biodiversitat acompanyat del nou Programa d'Infraestructura Verda de Catalunya, per tal que es pugui aprovar abans de finalitzar l'any 2024.

Palau del Parlament, 20 de febrer de 2024

Alicia Romero Llano, portaveu; Silvia Paneque Sureda, diputada, GP PSC-Units